‘Juist nu heeft iedereen behoefte aan begrijpelijke informatie’

‘Ik ben zelf vrij mondig en kom op veel plaatsen, maar er zijn ook mensen die laaggeletterd zijn en niet zo gemakkelijk dingen doen als ik. Als ze informatie die voor hen belangrijk is snappen, kunnen ze net als ik zelfstandig keuzes maken en meer zelf doen. Fantastisch om zo mensen te kunnen helpen’, zegt Rudolf Slotboom die meehelpt met de website Steffie.

De veertigjarige Rudolf woont in een appartement van instelling voor gehandicaptenzorg Ipse de Bruggen in Nieuwkoop. Overdag werkt hij in de sociale werkplaats. Een aantal uur per week is hij bij de Plantsoenendienst in zijn gemeente en één keer per week bij de Milieudienst aan het werk. Daarnaast zit hij in 3 verschillende vergadergroepen om informatie voor laaggeletterde mensen eenvoudiger te maken. Zijn vrije tijd vult hij met zwemmen, wandelen met zijn vriendin die in een rolstoel zit en op karpers vissen met zijn vader. Kortom, Rudolf weet zijn tijd goed te besteden en doet dat met veel enthousiasme.

‘Ik vind het belangrijk dat informatie voor mensen met een beperking begrijpelijk wordt verteld’

Moeilijke informatie, makkelijk uitgelegd

We spreken hem op een zonnige maandagochtend over zijn ervaringen met een van die vergadergroepen: de makers van de website Steffie. Deze website heeft al veel moeilijke informatie op een makkelijke manier uitgelegd, zoals informatie over de dood en over de verkiezingen. ‘Tijdens de vergaderingen met de ontwerpers van Steffie gebruiken ze veel plaatjes met uitleg. Dat maakt het voor iedereen op elk niveau leuk om hieraan mee te doen. Ik vind het belangrijk dat informatie voor mensen met een beperking begrijpelijk wordt verteld’, aldus Rudolf.

Rudolf Slotboom leest de informatie op Steffie.nl

‘Neem nou de coronamaatregelen van de overheid. Niet iedereen met een beperking snapt die moeilijke taal, terwijl het zo belangrijk is dat iedereen weet wat er aan de hand is. Op de website Corona.steffie.nl staat duidelijke uitleg over de coronatesten. Steffie gebruikt heel veel plaatjes, waardoor mensen die minder goed kunnen lezen of schrijven ook weten wat er aan de hand is. Daardoor worden mensen minder angstig, al is dat natuurlijk anders als er een familielid of bekende corona krijgt. Op dit moment is er dus over de coronamaatregelen al aardig wat informatie op ‘ons’ niveau. Maar straks worden er rond de verkiezingen weer een hoop moeilijke dingen gezegd. Ook dan help ik graag mee om dat verhaal eenvoudiger te brengen.’

Meer doelgroepen

Creatief directeur en eigenaar Jacques de Wit heeft Steffie ontwikkeld en is blij dat mensen als Rudolf daarbij helpen. ‘Steffie wordt in feite mede door de doelgroep gemaakt’, vertelt hij. ‘Bewoners van zorginstellingen en de sociale werkplaats werken mee om de teksten zo bij te schaven tot alle informatie helder is. Ze denken op een manier die wij zijn verleerd, heel verfrissend en verhelderend. Om diezelfde reden hebben wij ook vijf mensen met een verstandelijke beperking bij ons in dienst. Steffie richt zich ook op laaggeletterden en vluchtelingen, eigenlijk iedereen die wel een zetje in de rug kan gebruiken. Ook veel kinderen weten Steffie te vinden. We noemen haar ook wel het jeugdjournaal van de informatiestroom. De essentie is dat je zelf je tempo van informatieopname bepaalt.’

‘Steffie richt zich ook op laaggeletterden en vluchtelingen, eigenlijk iedereen die wel een zetje in de rug kan gebruiken’

Coronamaatregelen in eenvoudige taal

Via de reguliere en social media komt de berichtgeving over het coronavirus continu op iedereen af. Wat mag wel? Wat mag niet? Welke informatie is waar? Directeur van Stichting Lezen en Schrijven Geke van Velzen: ‘Informatie over corona gaat over heel veel verschillende onderwerpen. Daar worden best veel moeilijke woorden in gebruikt. Er zijn in Nederland 2,5 miljoen mensen die moeite hebben met lezen en schrijven. Voor hen is deze informatie vaak moeilijk te begrijpen.’

Daarom hertaalde Stichting Lezen en Schrijven de persconferentie van minister-president Rutte en minister De Jonge van 21 april. De maatregelen werden in eenvoudige taal herschreven en overbodige zaken werden weggelaten. De Rijksoverheid plaatste deze hertaling ook op haar eigen website. Vanaf dat moment zorgt de Rijksoverheid zelf voor hertalingen van de persconferenties. Ook maakte Stichting Lezen en Schrijven een video-animatie waarin de tips van het RIVM in eenvoudige taal en ondersteund door beeld rustig worden uitgelegd. Zo is informatie over het virus en de maatregelen beter te begrijpen voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven.

Het team heeft in maart in samenwerking met de Rijksoverheid Corona.steffie.nl online gezet. Deze website geeft begrijpelijke en betrouwbare informatie over het coronavirus, de coronatesten en de dagbesteding, net als de nieuwe CoronaMelder-app. Ook vertelt de website hoe iemand zijn of haar vrije tijd het beste kan indelen met een digitale dag- en weekplanner via een app. Daarnaast zijn er plannen voor vertalingen, omdat grote groepen nieuwkomers niet of nauwelijks bereikt worden met cruciale informatie over corona.

Steffie legt in eenvoudige taal corona uit

De Wit hierover: ‘Juist nu heeft iedereen behoefte aan betrouwbare en begrijpelijke informatie. Dat voorkomt ook angstgevoelens, stress en mogelijk zelfs gezondheidsproblemen. De website wordt goed bezocht. De grootste piek was in maart, toen er dagelijks 60.000 bezoekers kwamen. In totaal is de site bijna een half miljoen keer bezocht met een gemiddeld bezoekduur van 2,25 minuten en gemiddeld 12 acties per bezoek.’

‘Onze cliënten hebben zeker in deze verwarrende situatie recht op goede informatie over de bezoekregeling en dagbesteding’

Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) is de brancheverenigingen van professionele zorgaanbieders in de gehandicaptenzorg. Een maatschappelijk betrokken brancheverenigingen die graag samen met familieleden, ervaringsdeskundigen en andere partijen de emancipatie van mensen met een beperking mogelijk maakt. Zodat mensen met een beperking het leven kunnen leiden dat zij willen.

Dit doet de VGN door zorgorganisaties, medewerkers, cliënten en verwanten in de gehandicaptensector te ondersteunen, verbinden en in het politieke debat te vertegenwoordigen. De vereniging streeft ernaar om aan heel Nederland duidelijk te maken wat leven met een beperking betekent. En waaraan mensen met een beperking (en die mensen die met hen wonen en werken) behoefte hebben. Hierbij hoort het stimuleren van innovatie, kennis, kwaliteit en het uitwisselen en verbinden van kennis en ervaringen binnen de sector.

Omdat begrijpelijke, toegankelijke informatie belangrijk is voor mensen met een beperking, zijn alle leden van de VGN hiermee actief bezig. Zo werken zij met coaches en ontwikkelen en gebruiken ze bijvoorbeeld praatkaarten, pictogrammen, beeldverhalen en video's. Ook dit draagt bij aan het doel van de VGN: mensen met een beperking helpen het leven te leiden dat zij willen.

Begrijpelijk en visueel

Beleidsmedewerker Klaas Visser bij zorginstelling 's Heeren Loo is bekend met de website. Hij houdt zich bezig met zeggenschap en communicatie van cliënten en is coach cliëntenraden. 'We maken gebruik van Steffie, maar hebben ook zelf informatie over de coronamaatregelen voor onze cliënten gevisualiseerd. Daarbij heeft ons landelijk crisisteam heel erg gekeken naar het verloop van de coronacrisis en hoe we dat praktisch en visueel voor onze cliënten het beste in beeld kunnen brengen. Sommige locaties van 's Heerenloo hebben hun eigen praatplaat gemaakt met informatie die zij belangrijk vinden over bijvoorbeeld afspraken rond bezoek of wat je moet doen als bewoners ziek zijn. Onze cliënten hebben zeker in deze verwarrende situatie recht op goede informatie. We hebben bijvoorbeeld zelf begrijpelijke informatie ontwikkeld over de bezoekregeling en dagbesteding. Dat gaat in deze tijd anders dan voor corona. Door begrijpelijke informatie aan te bieden, willen we frustratie en angsten wegnemen.'

00:00 00:49

Download deze video

Uitgeschreven tekst

Rijksoverheid werkt aan toegankelijke en begrijpelijke informatie voor iedereen

Iedereen heeft baat bij toegankelijke en begrijpelijke informatie. Maar mensen met een beperking of laaggeletterden hebben heldere informatie ook nodig om goed aan de samenleving te kunnen meedoen. In crisistijden is dat nog meer van belang. Want als communicatie over het coronavirus niet helder of begrijpelijk is, weten mensen niet wat van ze wordt verwacht. Dat kan ook tot onrust of onzekerheid leiden. De Rijksoverheid wil ervoor zorgen dat informatie over corona zo eenvoudig en begrijpelijk mogelijk is geschreven en via een voor iedereen toegankelijk kanaal wordt aangeboden.

Daarom werkt de Rijksoverheid samen met Corona.steffie.nl. Daarnaast is er op de website van de Rijksoverheid een pagina "Corona in eenvoudige taal" ingericht. Hier is na elke persconferentie over het coronavirus een samenvatting in begrijpelijke taal te lezen. Ook staan hier brochures over corona-onderwerpen in eenvoudige taal online. De Rijksoverheid werkt ook met organisaties als de VGN, Ieder(in), NJI, Pharos en stichting Lezen en Schrijven samen. Op deze websites staan (overzichts)pagina's met begrijpelijke en toegankelijke informatie. Verder is er tijdens elke persconferentie een gebarentolk Nederlandse Gebarentaal aanwezig. Daarnaast wordt er een opname van de persconferentie met audiodescriptie gemaakt.

De Rijksoverheid biedt ook heldere informatie over andere belangrijke onderwerpen. Zo is de staatssecretaris van het ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de Direct Duidelijk Brigade gestart. Deze brigade moet ervoor zorgen dat in 2020 in ieder geval 1.000 overheidsteksten beter en duidelijker geschreven zijn. 45 overheidsorganisaties hebben de zogenoemde Direct Duidelijk Deal ondertekend. Uit een enquête blijkt dat ongeveer 120 overheidsorganisaties in het hele land nu bezig zijn om allerlei teksten begrijpelijker te maken.

schrijven. Voor hen is deze informatie vaak moeilijk te begrijpen.'

Daarom hertaalde Stichting Lezen en Schrijven de persconferentie van minister-president Rutte en minister De Jonge van 21 april. De maatregelen werden in eenvoudige taal herschreven en overbodige zaken werden weggelaten. De Rijksoverheid plaatste deze hertaling ook op haar eigen website. Vanaf dat moment zorgt de Rijksoverheid zelf voor hertalingen van de persconferenties. Ook maakte Stichting Lezen en Schrijven een video-animatie waarin de tips van het RIVM in eenvoudige taal en ondersteund door beeld rustig worden uitgelegd. Zo is informatie over het virus en de maatregelen beter te begrijpen voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven.

Het team heeft in maart in samenwerking met de Rijksoverheid Corona.steffie.nl online gezet. Deze website geeft begrijpelijke en betrouwbare informatie over het coronavirus, de coronatesten en de dagbesteding, net als de nieuwe CoronaMelder-app. Ook vertelt de website hoe iemand zijn of haar vrije tijd het beste kan indelen met een digitale dag- en weekplanner via een app. Daarnaast zijn er plannen voor vertalingen, omdat grote groepen nieuwkomers niet of nauwelijks bereikt worden met cruciale informatie over corona.

Steffie legt in eenvoudige taal corona uit

De Wit hierover: 'Juist nu heeft iedereen behoefte aan betrouwbare en begrijpelijke informatie. Dat voorkomt ook angstgevoelens, stress en mogelijk zelfs gezondheidsproblemen. De website wordt goed bezocht. De grootste piek was in maart, toen er dagelijks 60.000 bezoekers kwamen. In totaal is de site bijna een half miljoen keer bezocht met een gemiddeld bezoekduur van 2,25 minuten en gemiddeld 12 acties per bezoek.'

'Onze cliënten hebben zeker in deze verwarrende situatie recht op goede informatie over de bezoekregeling en dagbesteding'

Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

De Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) is de brancheverenigingen van professionele zorgaanbieders in de gehandicaptenzorg. Een maatschappelijk betrokken brancheverenigingen die graag samen met familieleden, ervaringsdeskundigen en andere partijen de emancipatie van mensen met een beperking mogelijk maakt. Zodat mensen met een beperking het leven kunnen leiden dat zij willen.